

NORGES HØYESTERETT

Den 1. mars 2007 avsa Høyesterett dom i

HR-2007-00420-A, (sak nr. 2006/1700), straffesak, anke,

A (advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Jostein Johannessen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Matningsdal**: Saken gjelder straffutmålingen ved befatning med 1,5 kg amfetamin – herunder hvilken reduksjon som skal gjøres i straffen for domfeltes tilståelse, jf. straffeloven § 59 andre ledd.
- (2) I straffesak mot A og fire andre tiltalte avsa Aust-Agder tingrett den 20. februar 2006 dom, som for As vedkommende har denne domsslutning:
 - ”1. A, født 00.00.1977, frifinnes for den uendrede tiltalebeslutnings post b).
 2. A, født 00.00.1977, dømmes for overtredelse av
 - straffeloven § 162 første og annet ledd jf. femte ledd
 - straffeloven § 162 første leddjf. straffeloven § 62 første ledd til fengsel i fire – 4 – år.

Han dømmes til å tåle inndragning av utbytte til det offentlige med 100 000 – etthundretusen– kroner.

Han ilegges ikke saksomkostninger.”
- (3) A og tre av de øvrige domfelte anket tingrettens dom til Agder lagmannsrett. Anken gjaldt tingrettens straffutmåling. Ved lagmannsrettens kjennelse av 15. september 2006 ble As anke forkastet.

- (4) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen.
- (5) *Jeg er kommet til at anken fører fram, og at straffen kan settes til fengsel i to år og ti måneder.*
- (6) Ved tingrettens dom er A for det første dømt for at han ved årsskiftet 2004/2005 medvirket til salg av ca. 500 gram amfetamin. Tingretten la til grunn at han ble kontaktet av kjøperen med forespørsel om han kunne skaffe amfetamin. For tingretten forklarte han følgende om det som deretter skjedde:

”Han erkjenner at han sjekket, kom tilbake og ga B opplysninger om hvem han kunne kontakte for å kjøpe ’en halv’, dvs. ½ kg amfetamin. B kontaktet vedkommende selv og levering fant sted. Tiltalte hadde intet med leveringen eller oppgjøret å gjøre. Han mottok heller intet vederlag for sin formidling av kontakt med selger.”

- (7) Tingretten har lagt dette saksforholdet til grunn for dommen. Jeg bemerker at den beskrivelsen som er gitt av hans medvirkning, kan tilsi at det hadde vært mest korrekt å dømme ham for medvirkning til erverv av det aktuelle partiet. Jeg går imidlertid ikke nærmere inn på dette.

- (8) Om den andre overtredelsen uttaler tingretten:

”Tiltalte har erkjent og retten finner det utvilsomt at han den 2. april 2005 i Arendal, solgte ca. 1 kg. amfetamin til medtiltalte B for kr. 100.000,- på kreditt. Retten finner det også utvilsomt at tiltalte oppbevarte nevnte kvantum amfetamin. ... Tiltalte avtalte leveringssted med selgeren, dagen før leveringen skulle skje. Stoffet ble levert, oppbevart og skulle hentes på et bestemt sted i skogen, ikke langt fra tiltaltes bosted. Han visste hvor stoffet lå og hadde i forhold til B full kontroll over stoffet fra han fikk beskjed fra selgeren til han kvelden etter påviste stedet for B. Påvisningen skjedde ved at han og B kjørte forbi der stoffet var lagt i ’skaugen’, ikke langt fra veien. B hentet selv stoffet noe senere på kvelden. Tiltalte hadde således kontroll på og tilgang på stoffet fra han fikk beskjed fra selgeren til han påfølgende kveld påviste leveringsstedet og dette ble hentet av B. Han kunne derved stoppe leveringen inntil dette ble hentet av B. Retten finner at denne perioden på ca 1 døgn tilfredsstiller lovens krav om tilgang til stoffet over en viss varighet, og derved kravet til oppbevaring. Det er ikke noe krav til oppbevaring at tiltalte har hatt fysisk kontakt med stoffet.”

- (9) Mens A hadde befatning med dette partiet, hadde det en styrkegrad på 27 til 28 prosent. Det fremgår av tingrettens dom at det første partiet var av omtrent tilsvarende styrkegrad.
- (10) Endelig er han dømt for ved en anledning vinteren 2004/2005 å ha solgt 2,5 gram amfetamin til én person.
- (11) Med hensyn til straffutmålingen nevner jeg at A er domfelt sju ganger tidligere. De forholdene som denne saken gjelder, er begått i prøvetiden for Nedenes tingretts dom av 16. september 2003 hvor han ble idømt 45 dager betinget fengsel for promillekjøring. Da vår sak gjelder et vesensforskjellig forhold, er jeg enig med de tidligere instanser i at det ikke bør utmåles noen fellesstraff, jf. straffeloven § 54 nr. 3. Det er heller ikke grunn til å legge vekt på de øvrige domfellelsene, idet disse, med unntak for en dom fra 1999 som også omfatter en mindre narkotikaforbrytelse, gjelder andre forhold.
- (12) Ved straffutmålingen har jeg funnet mest veiledning i avgjørelsene inntatt i Rt. 2002 side 1591 og 2004 side 1491. For saksforholdet i saken fra 2002 antydte Høyesterett et

straffenivå på fengsel i nærmere tre år og seks måneder, mens nivået i den andre saken ble antydnet til fengsel i fire år og seks måneder. I begge sakene ble det deretter gjort fradrag for de domfeltes tilståelser.

- (13) I vår sak har tingretten og lagmannsretten tatt utgangspunkt i et straffenivå på fengsel i fire år og tre måneder – noe som etter min mening er vesentlig for høyt. Jeg viser til at i saken fra 2004 hadde den domfelte ervervet 500 gram amfetamin ved to forskjellige anledninger og 200 gram ved en tredje anledning – altså til sammen 1,2 kg. Videre hadde han over en periode på ca. et halvt år solgt rundt 1,1 kg amfetamin til flere ikke navngitte personer – en opptreden som førstvoterende betegnet som ”planmessige kjøp av så vidt mye narkotika og spredning av amfetamin i ungdomsmiljøet på Stord”. Endelig var han dømt for forsøk på erverv av nærmere to kg hasj og 539 gram amfetamin.
- (14) Vår sak atskiller seg i alvorlighetsgrad klart fra denne saken. Dette gjelder særlig for partiet på 500 gram amfetamin hvor As medvirkning bestod i at han formidlet kontakt mellom kjøper og selger. Ved salget av det andre partiet var derimot hans rolle mer sentral. Etter min mening kan likevel ikke hans rolle i grovhet likestilles med hva som var situasjonen i Rt. 2004 side 1491. Jeg viser til at også ved denne anledningen var det B som henvendte seg til ham om kjøp av amfetamin. Selv om det er opplyst at han deretter forhandlet pris og mottok kjøpesummen, hadde hans rolle også ved denne anledningen klare trekk av at han var mellommann mellom kjøperen av narkotikapartiet og eieren av det. Og i motsetning til i saken fra 2004 har han bare solgt 2,5 gram direkte til bruker.
- (15) På denne bakgrunn mener jeg at straffenivået i denne saken må settes minst ett år lavere enn det utgangspunktet lagmannsretten tok – altså til maksimalt fengsel i tre år og tre måneder.
- (16) Fra dette utgangspunktet må det gjøres en viss reduksjon under henvisning til As tilståelser, jf. straffeloven § 59 andre ledd. For partiet på 500 gram amfetamin fremgår det av lagmannsrettens dom at dette forholdet ble avslørt ved at kureren opplyste om det etter å ha blitt pågrepet for det andre forholdet. Deretter valgte de fire andre som var innblandet i saken, herunder A, å tilstå. Til tross for dette nektet A straffeskyld i tingretten. Jeg legger til grunn at dette skyldtes at han mente at hans bistand ikke kunne regnes som medvirkning – noe som ikke førte fram. Dette hindrer imidlertid ikke at det foreligger en ”uforbeholden tilståelse”, idet dette vilkåret skal tolkes på samme måten som det tilsvarende i straffeprosessloven § 248 om tilståelsesdom, jf. blant annet Rt. 2005 side 559. I samsvar med hva som gjelder for tilståelsesdom, understreker førstvoterende i avsnitt 19 i denne avgjørelsen at tilståelsen må dekke ”alle de faktiske forhold som gjør handlingen straffbar – både av objektiv og subjektiv art. Derimot kan det ikke kreves at den siktede har erkjent straffeskyld”. Straffeloven § 59 andre ledd kommer etter dette til anvendelse for det første partiet.
- (17) Det samme gjelder for det andre partiet på ett kilo og salget av 2,5 gram amfetamin. For partiet på ett kilo innrømmet han riktignok ikke straffeskyld for oppbevaring, men da det også i denne sammenheng synes å skyldes at han mente at hans befatning med stoffet ikke kunne regnes som oppbevaring, gjelder det som er sagt foran tilsvarende.
- (18) Da han først under hovedforhandlingen i tingretten tilstod sin befatning med det største partiet, og det forelå kommunikasjonskontroll som avslørte hans rolle i saken, kan ikke denne tilståelsen tillegges stor betydning ved straffutmålingen. Vekten av den første

tilståelsen reduseres også av at det allerede forelå forklaringer om hans rolle i saken. Når han dessuten ikke tilstod det andre forholdet, medførte det at man ikke oppnådde noen prosessøkonomisk fordel ved at saken kunne fremmes for avsigelse av tilståelsesdom.

(19) Jeg er etter dette kommet til at straffen bør settes til fengsel i to år og ti måneder.

(20) Jeg stemmer for denne

D O M:

I tingrettens dom gjøres den endring at straffen for A settes til fengsel i 2 – to – år og 10 – ti – måneder.

(21) Kst. dommer **Sverdrup:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(22) Dommer **Tønder:** Likeså.

(23) Dommer **Oftedal Broch:** Likeså.

(24) Dommer **Lund:** Likeså.

(25) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I tingrettens dom gjøres den endring at straffen for A settes til fengsel i 2 – to – år og 10 – ti – måneder.

Riktig utskrift bekreftes: